

ONDERWIJS IN ONTWIKKELING



Stichting voor Voortgezet Onderwijs
Lelystad

maart 2016

nummer 4, jaargang 2

**De zoektocht naar
een aantrekkelijk
werkgeversmerk**

**“We hebben in
Nederland lange tijd
vrij ‘star’ onderwijs
gehad”**

- In gesprek met de voorzitter
van de Raad van Toezicht

“De Halve Waarheid”

- Op de Barrycaden

**“De oplossing
zonder straf”**

- Leerlingbemiddeling

**“MIJN WERK IS
MIJN TWEEDE
HUIS”**





Colofon

Onderwijs in Ontwikkeling is een uitgave van de Stichting voor Voortgezet Onderwijs Lelystad.
Postbus 2310,
8203 AH Lelystad
0320 240 500

www.svol.nl

Copyright © 2016 SVOL

Redactie, teksten en fotografie:

Marloes Vriens (hoofdredactie) (m.vriens@isg-arcus.nl)
Rhody Matthijs (r.matthijs@svol.nl)
Bert Gilbert (agilbert@sgl.nl)

Met bijdragen van

Judit Weekenborg (j.weekenborg@svol.nl)
Barry Lommen (b.lommen@svol.nl)
Maarten van Oijen (mvoijen@sgl.nl)

Design en realisatie:

Roeland Visser, CreatieveVrienden
(roeland@creatievrienden.nl)

Deze editie kwam mede tot stand dankzij:

Petra van der Gulik, Robyn Beekman, Simone Toppers,
Anneke Leeuwe-Tak, Melissa Deen Krohma,
Jamie Denkers, Kiani Kerk en Jan-Jaap Kooistra.

Inhoud

Onderwijs in ontwikkeling – voorwoord	3
‘Omgaan met leerlingen vind ik één van de leukste aspecten van mijn werk’ Interview met OOP’er Simone Toppers	4
De beste manier om conflicten op te lossen Leerlingbemiddeling	6
‘Bij elke finish denk ik aan haar’ Interview met Petra van der Gulik- een OP’er met meer dan één passie	9
Instemming Eerste Kamer - We kunnen door Cluster vmbo	10
Een voedzaam en waardevol gesprek De zoektocht naar een aantrekkelijk werkgeversmerk	12
‘Ik geef graag mijn mening’ Interview met Robyn Beekman	13
‘We hebben in Nederland lange tijd vrij ‘star’ onderwijs gehad’ In gesprek met de voorzitter van de Raad van Toezicht	14
Agenda	15
De Halve Waarheid Een nieuwe ‘Op de Barrycaden’	16

Voorwoord

Niet alleen socializen met familie en gezin is een bron van geluk. Ook goed contact hebben met collega’s verhoogt je werkplezier. Dit vind ik ook erg belangrijk. Collega’s waarbij je terecht kunt voor het bespreken van leuke gebeurtenissen, advies of flauwe moppen. Je vaste stamtafel met een kopje koffie of thee en soms een traktatie van een jarige collega.

Je ziet ook steeds meer dat er leuke initiatieven komen om meer tot elkaar te komen. Bijvoorbeeld medewerkers die laatst samen de strijd aangingen tijdens de Mud Masters Obstacle Run, de vrijdagmiddagborrels om de week af te sluiten, het onderwijscafé en medewerkers die zichzelf en anderen uitdagen om mee te doen aan de komende Zeebodemoop. Voor dit laatste stond er in februari in de weekbladen een oproep van Petra van der Gulik en Hans Vellekoop. Petra vertelt verderop in dit magazine waarom hardlopen zo leuk is en waarom jij ook mee moet doen!

Laten we in de toekomst nog meer van dit soort initiatieven organiseren! Je haalt hier veel voldoening uit en het is nog gezellig ook. En lukt het je niet om een groep mensen bij elkaar te krijgen? Je kunt ook via dit magazine een oproep doen. Stuur daarvoor (maar ook als je ideeën hebt voor dit magazine) een mail naar magazine@svol.nl.

Namens de hele redactie wens ik je veel leesplezier!

Marloes Vriens
Hoofdredacteur



'OMGAAN MET LEERLINGEN VIND IK ÉÉN VAN DE LEUKSTE ASPECTEN VAN MIJN WERK'

OOP'ers vormen de drijvende krachten van de organisatie. Zij zorgen ervoor dat alles draait, beweegt en stevig staat. In verschillende functies en taken zorgen zij ervoor dat het onderwijs zo ondersteund wordt dat iedereen zo goed mogelijk functioneren kan. Dat verdient natuurlijk aandacht. In deze serie spreken we OOP'ers over hun beroep, hun passie en hun visie op onderwijs. In deze editie spreken we Simone Toppers, medewerkster facilitaire dienst op de SGL.



"Ik ken de school al sinds het begin van deze eeuw. In de beginjaren werkte ik voor het schoonmaakbedrijf dat toen door de SGL was ingehuurd. Ik leerde in die jaren al een hoop collega's kennen en net toen ik besloten had te stoppen met schoonmaakwerk werd mij door de SGL gevraagd of ik misschien interesse had om een zieke conciërge te vervangen. Ik heb meteen ja gezegd! Dat was in 2004, en vanaf dat moment werk ik dus voor de SGL. Mijn werk is in al die jaren wel veranderd. In het begin was je als conciërge heel vaak bezig en in gesprek met leerlingen die eruit gestuurd waren, maar nu er afdelingsassistenten zijn is dat tot bijna nul gedaald. Juist dat omgaan met leerlingen vind ik één van de leukste aspecten van mijn werk. Je maakt leerlingen op een heel andere manier mee dan wanneer ze in de klas zitten en de gesprekken zijn veel persoonlijker. Dat vind ik ook als ik met leerlingen van de afdeling Sport, Dienstverlening en Veiligheid werk. Tijdens grote evenementen zoals ouderavonden, de openhuisavond of bij de diploma-uitreiking helpen zij achter de bar met het uitschenken van koffie of thee, ruimen zij ook op, doen ze de afwas enzovoort. Zij krijgen daar een beoordeling voor en dat telt allemaal mee voor hun dossier. Met zo'n groep krijg je dan een hele hechte band omdat ze soms wel twee jaar meedraaien met je.

Naast mijn werk als conciërge werk ik ook in de repro. Ik begin iedere dag om 07.00 uur, open de school en start dan in de drukkerij. Via mail hebben docenten dan bijvoorbeeld al de avond ervoor hun werk opgestuurd,

dat druk ik dan af en als ze dan op school komen ligt het al voor ze klaar. Ik geniet heel erg van de waardering die ik dan krijg. Niets leukers dan een blij gezicht en iemand die vrolijk op weg gaat naar het eerste lesuur. Als het drukwerk af is, ga ik die ochtend verder met mijn werk als conciërge tot de middag. Dan ben ik terug in de drukkerij en kijk ik of er nog nieuwe opdrachten zijn. Samen met mijn collega probeer ik een zo hoog mogelijk service-niveau na te streven.

De SGL voelt voor mij als een tweede huis. Ik ben er veel en vaak. Er mag altijd een beroep op mij gedaan worden en als ik geen andere afspraken heb dan kom ik. Nou ja, het is zelfs zo dat ik die afspraken dan afzeg en naar mijn werk ga. Het klinkt misschien gek, maar dat maakt het voor mij juist zo leuk allemaal. En dat vind ik ook van de momenten waarop je buiten school met leerlingen en collega's op pad gaat. Meegaan met een excursie bijvoorbeeld, of met elkaar op stap tijdens de personeelsdag. Juist op zulke dagen ga je zo anders met leerlingen en collega's om, hoor je de persoonlijke verhalen, leer je de ander beter kennen en soms ook beter begrijpen. Die momenten zou ik voor geen goud willen missen!"



DE BESTE MANIER OM CONFLICTEN OP TE LOSSEN

Op De Rietlanden draait al een aantal jaren het succesvolle project Leerlingbemiddeling als methode om conflicten tussen leerlingen te helpen oplossen.

We spraken met Kiani, Jamie en Melissa over het succes van dit project, de uitdaging om het goed te doen en wat je als bemiddelaar leert.

Wat is leerlingbemiddeling?

Jamie: Bij leerlingbemiddeling helpen leerlingen van De Rietlanden andere leerlingen om te zoeken naar een oplossing voor een conflict.

Kiani: Dit doen we dan zonder dat leraren er verder een rol in spelen. Zonder dat de leerlingen iets van straf krijgen. We helpen om samen naar een oplossing te zoeken.

Melissa: En dan zonder dat wij die oplossing voor ze verzinnen.

En wat zijn dat dan voor conflicten?

Kiani: Altijd conflicten tussen twee leerlingen. Ze kunnen een akkefietje met elkaar hebben gehad.

Melissa: Alleen als er geweld is gebruikt, komen we niet in actie.

En ben je zelf wel eens bemiddeld?

Melissa: Ja, ik wel. En het helpt ook wel dat ik een keer aan de andere kant van de tafel heb gezeten. Het is makkelijker om de leerlingen te begrijpen als je zelf ook zoiets hebt meegemaakt.

Maar moet je als bemiddelaar dan niet juist van onbesproken gedrag zijn?

Jamie: Nee, zeker niet.

Kiani: Ik was in de onderbouw juist een ontzettende rebel en ik heb mezelf aangemeld als bemiddelaar, omdat ik mezelf wilde verbeteren. Rustiger praten, beter naar mensen luisteren, niet meteen een kant kiezen.



Dan is het dus niet alleen goed voor de leerlingen die je helpt, maar ook voor jezelf.

Jamie: Dat is helemaal waar. Je leert in je opnemen wat er gezegd wordt en pas daarna te reageren. Melissa en ik zijn zelfs gevraagd door meneer Kooistra (de coördinator van het project Leerlingbemiddeling), omdat hij vond dat we dit juist goed zouden kunnen.

Melissa: Hij vond ons 'nadrukkelijk aanwezig' en niet op ons mondje gevallen. Het is alleen maar net waar je dat voor inzet en als bemiddelaar leer je dit talent in te zetten voor een goede zaak.

Kiani: Een rustig, braaf en stil meisje is misschien juist minder geschikt voor deze klus. Het gaat erom hoe je het omdraait. Eerst vinden ze het irritant dat je je overal mee bemoeit en veel praat. Hier leer je dat juist in te zetten op een goede manier.

Jamie: We hebben in onze opleiding tot bemiddelaar een structuur aangeleerd en daar houden we altijd aan vast.

Kiani: En omdat we 'vroeger' zelf ook wel ruzie hebben gemaakt, weten we goed wat er in die leerlingen omgaat en wat er nodig is om tot een oplossing te komen.

Hoe plannen jullie de gesprekken eigenlijk in?

Kiani: De man die ons heeft opgeleid (Rhody Matthijs, de communicatieadviseur van de SVOL, red.) heeft een WhatsApp-groep aangemaakt met daarin alle bemiddelaars, meneer Kooistra en meneer de Roo, de afdelingsleider. Zo kunnen we heel snel schakelen.

Melissa: Het is natuurlijk niet te doen om, als er een conflict is, iedereen op te zoeken en te vragen of iemand wel of niet kan. Een WhatsAppje is dan genoeg.

Jamie: Hartstikke modern allemaal. Maar vooral efficiënt.

En dat je dan in een WhatsApp-groep zit met een leraar en een afdelingsleider is niet raar, maar juist slim.

Hoe geef je de ruziënde leerlingen het gevoel dat ze open en eerlijk kunnen zijn?

Jamie: We herhalen heel vaak de vragen, we benadrukken dat de inhoud van het gesprek geheim blijft. Het gaat niet naar andere leerlingen en ook niet naar leraren of andere medewerkers.

Melissa: En we zeggen ook duidelijk dat niemand straf krijgt. Als ze dat zeker weten, voelen ze zich ook veel minder geremd om eerlijk te zijn. Iedereen mag fouten maken, zeggen we dan. Het gaat erom of je daar eerlijk over kunt zijn en op zoek wil naar een oplossing.

Kiani: Ze zien ook dat wij jong zijn en ze begrijpen. Dat praat toch makkelijker dan als er een leraar voor je zit.

Er gebeurt iets heel bijzonders als Kiani even niet uit haar woorden komt. Normaal zou een andere leerling haar aanvullen of zenuwachtig lachen, maar hier blijven de andere bemiddelaars stil en geven haar een rustig knikje. Denk maar na over wat je wilt zeggen.

'Even rustig ademen,' zegt Jamie zelfs nog even.

Deze leerlingen zijn niet alleen bemiddelaars, maar ook goed getrainde communicators die elkaar de ruimte geven om zelf hun woorden te kiezen.

Dit duurt echt een paar minuten.

Kiani: Als je leerlingen laat nablijven zonder dat ze het echt samen hebben uitgesproken, zonder dat ze samen naar een oplossing hebben gezocht, is het probleem niet echt opgelost. Dit gaat veel dieper dan dat.

Waarom gaan docenten dan niet zelf bemiddelen?

Melissa: Ik geloof dat de leerlingen zich veel veiliger voelen bij iemand die qua leeftijd dichterbij ze zit.

Jamie: Oudere mensen hebben, denk ik, ook een heel andere indruk van hoe kinderen zich gedragen en ik denk dat wij er ook meer tijd voor hebben en voor nemen.

Hoe lang duurt zo'n gesprek dan?

Jamie: O, dat verschilt heel erg. Sommige gesprekken zijn heel makkelijk en kort.

Kiani: Maar we hebben ook wel eens een gesprek gehad van meer dan anderhalf uur.

Melissa: Uiteindelijk weten we dan na twee weken of er echt iets is opgelost, want dan hebben we een nieuw gesprek met de leerlingen. We kijken of alles goed is gegaan en alle afspraken zijn nagekomen.

En lukt het ook wel eens niet?

Kiani: Ja, maar het lukt bijna altijd wel. We hebben wel heftige gesprekken gehad, waarbij we na moesten denken of we er nog wel verder mee moesten gaan. We kozen er uiteindelijk toch voor om door te zetten en het heeft uiteindelijk goed uitgepakt.

Je hebt dus nieuwe gesprekstechnieken aangeleerd.

Gebruik je dat dan ook op andere momenten dan tijdens een bemiddelingsgesprek?

Melissa: Ja, ik heb het zelfs thuis gebruikt. Zonder al teveel op de inhoud in te gaan. Het was zo dat twee mensen een

oordeel over elkaar hadden zonder dat ze echt met elkaar in gesprek waren gegaan. Ik heb ervoor gezorgd dat ze met elkaar gingen praten.

Dat voelde heel goed.

Puur zorgen dat iedereen kan zeggen wat er volgens hem of haar gebeurd is. Hoe ze het hebben beleefd. Precies zoals we dat in bemiddelingsgesprekken ook doen.

Kiani: Ik vind dat ik sowieso een stuk rustiger ben geworden en vaker nadenk voordat ik iets zeg. Niet altijd, maar vaker.

Ik heb geleerd dat ik me soms moet aanpassen aan iemand anders.

En valt het soms nog wel tegen, dat bemiddelen?

Jamie: Ja, soms is het nog wel moeilijk, want dan is er zo'n gesprek en dan kan het best zijn dat ze een beetje door elkaar heen aan het praten zijn. Eén van de regels is dat we dat niet doen. Maar je wil ook niet de hele tijd tijdens zo'n gesprek ingrijpen. Zeker niet als het verder een goed gesprek is. Daarom pas je je daarop aan en laat je soms iets meer toe. Dat is wel het verschil tussen de cursus en de echte situatie.

Melissa: Door het vaker te doen, word je daar wel steeds beter in, aanvoelen wat nodig is om tot een oplossing te komen. Je bent ook altijd met z'n tweeën dus je leert oogcontact te maken met je bemiddelingspartner en naar elkaar te knikken.

Je werkt heel goed samen en wordt ook met ieder gesprek beter.

De coördinator Leerlingbemiddeling

Jan-Jaap Kooistra

"Waar ik heel veel respect voor heb, is de manier waarop deze bemiddelaars na een relatief korte cursus in staat zijn een gesprek te leiden. Ze hebben zich structuren eigen gemaakt en werken volgens strakke afspraken en regels.

Je merkt gewoon dat dat werkt en dat de leerlingen die bemiddeld worden het prettig vinden dat ze de ruimte krijgen om te zeggen wat ze vinden, maar dat alles binnen duidelijke kaders gebeurt.

De bemiddelaars verwijzen in hun gesprekken voortdurend naar de afspraken en het is soms ongelooflijk om te bedenken dat dit van die jonge mensen zijn, en dan ook nog vaak jonge mensen die juist nog wel eens negatief zijn opgevallen. Mijn eigen dochter, die inmiddels haar diploma heeft gehaald, was in het verleden ook één van de bemiddelaars en zij was ook niet een rustig en meegaand type. Toch blonk ze als bemiddelaar uit.

Als leraar ga je natuurlijk ook wel gesprekken aan met ruziënde kinderen, maar je hebt dan toch de neiging om snel naar een oplossing te gaan. Althans, dat heb ik zelf.

Deze bemiddelaars laten echt de leerlingen zelf met oplossingen komen, blijven altijd rustig en nemen ruim de tijd om de gesprekken te voeren.

Ik geloof dat leerlingbemiddeling in veel gevallen de beste manier is om te gaan met conflicten en ik weet dat dit op alle scholen kan werken."



'BIJ ELKE FINISH DENK IK AAN HAAR'

Petra van der Gulik, docent beeldende vorming en ckv, is naast haar werk actief hardlooper. Samen met Hans Vellekoop heeft ze laatst een oproep geplaatst in de weekbladen om mee te doen aan de Zeebodemoop op zaterdag 4 juni 2016. Petra vertelt waarom hardlopen zo leuk is en waarom ook wij van die bank af moeten komen.

'In 2011 ben ik begonnen met de voeding van Herbalife en wilde daar een goed streven aan koppelen. Ik koos voor hardlopen en deelname aan de Dam tot Dam hardloophwedstrijd in Amsterdam. Mijn vriendin deed hier meerdere keren aan mee en ondanks dat ze altijd veel dronk, niet gezond at en weinig aan voorbereiding deed, liep ze deze steeds uit. Helaas is zij overleden: ik loop nu voor haar. Elke keer als ik over de finishstreep stap, denk ik aan haar.

Uiteindelijk kon ik niet meedoen aan de Dam tot Dam in 2011 i.v.m. een blessure. In 2012 deed ik eerst mee aan de ladiesrun en daarna eindelijk de Dam tot Damloop. Doel bereikt! Nu loop ik geregeld een wedstrijd en is de Dam tot Dam hardloophwedstrijd het hoogtepunt van het jaar waar ik naartoe werk.

Wat ik zo leuk vind aan hardlopen is dat je kan gaan wanneer je wilt, dat je nergens aan hoeft te denken. Je wordt mentaal sterker en je loopt heerlijk op de automatische piloot. Als de zon schijnt kan ik echt genieten. Ook ben ik me veel meer bewust geworden van eten en beweging. En hoe meer kilometers ik loop, hoe lekkerder dat gevoel is. Ik ben een soort diesel.

Ik loop het liefst afstanden vanaf 12 kilometer en train 1 á 2 keer per week. Ik loop voornamelijk alleen, je hoeft dan geen rekening te houden met een ander en je kan je eigen tempo bepalen. Mijn persoonlijk record: de halve marathon in Amsterdam in 2 uur, 17 minuten en 43 seconden. Maar ik wil mezelf steeds weer verbeteren. Ik loop niet snel, maar ik streef altijd naar de hele wedstrijd uitrennen. Als ik meer zou trainen dan zou ik nog sneller kunnen lopen.

Vorig jaar zijn we voor het eerst met een SVOL-team aan de Zeebodemoop gestart. Eén groep voor de vijf kilometer



en twee groepen voor de tien kilometer. Het mooie aan het SVOL-team was dat er van iedere school collega's deelnamen. Sommige collega's ken je vooraf niet. Het is leuk om elkaar beter te leren kennen.

Dit jaar gaan we ook weer meedoen aan de Zeebodemoop. Tot nu toe hebben we twee teams, één team voor de 5 kilometer en één team voor de 10 kilometer. Hierbij kunnen zich nog meer collega's aansluiten! Ik zelf loop de halve marathon (21,1 km) maar tot nu toe hebben we nog geen aanmeldingen. Ik zou het leuk vinden als één of meerdere collega's met mij deze afstand wil/willen lopen. Wie durft?

Waarom kiezen voor het SVOL-team? Je leert nieuwe collega's kennen, het is heel gezellig en als je nieuw bent hoef je het niet alleen te doen. In de voorbereiding kun je er voor kiezen om alleen of samen met iemand te gaan oefenen. Je bent niets verplicht! Ook kan je bij ons terecht voor hardloopschema's, adviezen en de app Evy. Deelname is gratis en natuurlijk krijg je het felbegeerde SVOL-hardloophshirt'.

Overtuigd? Wil je meedoen?
Aanmelden kan via hardlopen@svol.nl.

Datum: Zaterdag 4 juni
Plaats: Lelystad
Afstanden: 5 km, 10 km of halve marathon 21.1 km
Starttijden: diverse starttijden

Meer informatie over de Zeebodemoop:
www.zeebodemoop.nl



INSTEMMING EERSTE KAMER - WE KUNNEN DOOR

De Eerste Kamer heeft ingestemd met de nieuwe beroepsgerichte programma's vmbo en de flexibiliteit die dit biedt in aanbod en examinering.

Voor ons is dat goed nieuws, we kunnen ons onderwijsconcept gaan uitvoeren. Vooral de mogelijkheid om het verplichte deel van het beroepsgerichte programma aan het eind van het derde leerjaar te kunnen afsluiten, is geweldig. Nu kunnen we de doorlopende leerlijn vmbo-mbo realiseren die zo gewenst is voor onze leerlingen. Een leerlijn die uitval voorkomt en kansen vergroot. We richten het beroepsgerichte programma in leerjaar 4 van het vmbo en leerjaar 1/2 van het mbo in als één opleiding die zonder onderbreking leidt naar een startkwalificatie, de arbeidsmarkt of het vervolgonderwijs.

Dit betekent dat we met het mbo de keuzedelen in het vmbo en de modules in het mbo op elkaar gaan afstemmen. Dat we een beroepencampus maken waar je als leerling in opdrachten en sfeer beroepenwerelden ervaart. Een plek waar basis- en kaderleerlingen, tl-leerlingen (7e vak), maar ook mbo-leerlingen en misschien ook wel mensen uit het bedrijfsleven aan het werk zijn. Voor iedereen die het vmbo-mbo kent, is dit een doorbraak. Want we willen al jaren de goede dingen doen, maar samenwerken op de werkplek is nog steeds niet gewoon. Met de ontwikkelingen in Lelystad zoals bijvoorbeeld de uitbreiding van het vliegveld en het

Weekritme met verschillende soorten leersituaties

Leertijd 1	Gewone lessen in een vaste groep met een vaste docent. Deze basis-lessentabel leidt tot kwalificatie voor de doelen uit het kerncurriculum van de voor iedereen verplichte vakken op de verschillende niveaus. Dit betreft een groot deel van de week.
Leertijd 2	Interdisciplinaire activiteiten, projecten (ook kunst en cultuur, sport) en de beroepsgerichte programma's. Leren kan gekoppeld zijn aan de basisgroep, maar wordt ook georganiseerd rond thema's waar leerlingen voor kunnen kiezen. In de basis- en kaderopleidingen neemt dit blok in tijd sterk toe gedurende de leerweg. In de tl blijft dit blok constant door de jaren heen. Hier is ruimte voor een programmalijn Onderzoeken en Ontwerpen in de vorm van bijvoorbeeld Bèta Plus of Geo Future.
Leertijd 3	De individuele leervraag van de leerling staat centraal. Denk aan herhaling, verdieping, faalangstcursus, dyslexie, training leervoorwaarden maar ook extra activiteiten en uitdaging. Zo bieden we Passend onderwijs in de smalle en brede zin van het woord. Dit is elke dag ingepland en leerlingen groeperen zich op leerbehoefte.
Leertijd 4	Het mentoraat/het leer-loopbaanleren. Hier komt de opbrengst van de andere drie blokken samen. Met de leerlingen worden prestaties, ervaringen en voortgang besproken en vervolgens keuzes gemaakt over vervolgstappen.



aanleggen van de overslaghaven (project Flevokust), moeten we ervoor zorgen dat onze jonge mensen goed gekwalificeerd de arbeidsmarkt op gaan.

De komende periode zal ik met Harry Mauw, directeur onderwijs van het ROC, de vmbo-afdelingen van de verschillende scholen rond gaan om kennis te maken en informatie uit te wisselen. We nemen hierin de ervaring van ISG Arcus natuurlijk mee, want het Vakcollege is al een mooi voorbeeld van een win-win-situatie. Het is de bedoeling dat ook andere partijen straks kunnen aansluiten op deze manier van werken.

Intussen gaan ook de voorbereidingen van de invoering van de nieuwe programmering voor volgend schooljaar gewoon door. Met een kleine groep collega's uit de drie scholen hebben we een bijeenkomst voorbereid op 24 maart voor alle vmbo collega's waarop Jacqueline Kerkhof van SPV ons bijpraat over de veranderingen die eraan komen. Zo gaan we de voorlichting voor de tweede klas volgend jaar al aanpassen, maar daarover later meer.

Vanuit de werkgroep - Nu samen verder

In januari is de werkgroep vmbo nog twee keer bijeen geweest om het onderwijsconcept iets verder te con-



cretiseren en dat leidde weer tot boeiende en intensieve gesprekken. Uitgangspunt is dat we de school als een 'rijke' plek zien, een plek waar leerlingen zoveel mogelijk verschillende ervaringen opdoen. Ervaringen waarvan uit keuzes kunnen worden gemaakt in de wetenschap dat lukken of mislukken niet onmiddellijk leidt tot een beperking van mogelijkheden. Want weten wat je wel of niet kunt, waar je interesses liggen, welke inspanning je moet verrichten om iets te bereiken, waar je plezier aan beleeft, is essentieel. Dit vraagt tijd, aandacht, hard werken, oefenen, terugkijken, beslissen en weer verder gaan.

In het nieuwe cluster willen we daarom drie soorten leersituaties organiseren waarin leerlingen verschillende ervaringen opdoen en prestaties leveren. Als eerste krijgen leerlingen gewone lessen, als tweede bieden we uren aan waarin vakoverstijgend en/of beroepsgericht geleerd wordt. Als derde ruimen we elke dag tijd in voor individuele leervragen en uitdagingen. Deze verschillende leersituaties onderscheiden zich in doelen, inhoud, groeperingsvormen, begeleiding en werkwijze. Zij worden met elkaar verbonden tijdens de leer-loopbaan-tijd (hoe zich dit verhoudt tot het huidige mentoraat weten we nog niet).

Nu de GMR heeft ingestemd met de plannen, gaat de werkgroep de bijeenkomsten voorbereiden waarin we met alle vmbo-collega's aan het werk gaan. Want iedereen wil intussen meedenken en vanuit eigen kennis en ervaringen de uitwerking van de plannen vormgeven. Dat is een mooi vooruitzicht.

EEN VOEDZAAM EN WAARDEVOL GESPREK

De zoektocht naar een aantrekkelijk werkgeversmerk

Iedere werkgever, en dus ook de SVOL, heeft een werkgeversmerk, daar hoeven we helemaal niets voor te doen. Potentiële, huidige en oud-collega's hebben namelijk allemaal een beeld van onze organisatie. Maar is ons werkgeversmerk aantrekkelijk? Past het bij wie we zijn en willen zijn? Spreekt ons werkgeversmerk de ideale collega aan?

Tussen collega's van de drie huidige scholen zijn veel overeenkomsten, maar er zijn natuurlijk ook verschillen. Hoe zorgen we er nu voor dat al het goede een plek krijgt in ons gezamenlijk verhaal?

Het succes van organisaties wordt vooral bepaald door de mensen die er werken. Wanneer je erin slaagt om een organisatie te zijn waar de mensen werken die echt bij je passen, ben je echt succesvol. Dit zorgt er ook weer voor dat je aantrekkelijk bent voor nieuwe collega's die goed bij je passen, omdat ze in de organisatie en de mensen die er werken hun eigen visie herkennen.

Bij het werven van nieuwe collega's gaat het er dan niet om hoeveel reacties je krijgt op een vacature, maar om die ene persoon die reageert en die precies is wat de SVOL op dat moment nodig heeft. Niet alleen qua opleiding en ervaring, maar ook qua persoonlijkheid.

Om te onderzoeken wat medewerkers belangrijk vinden zijn op 22 februari negen collega's* met elkaar in gesprek gegaan op het kantoor van Voor Tekst, specialisten op het gebied van arbeidscommunicatie, die wij bereid hebben gevonden ons te helpen ons werkgeversmerk te bepalen.



Het was een interessante groepssamenstelling: jong en oud, kort en lang werkzaam voor de SVOL, verschillende persoonlijkheden, verschillende vakgebieden en lang niet iedereen kende elkaar al.

Sloten frisdrank, veel koeken en stapels pizza's gingen er doorheen terwijl de collega's antwoord gaven op vragen als 'waarom ben je hier komen werken?', 'wat vind jij nu echt belangrijk?' en 'wat maakt jouw vak nu leuk?'.

Om goede nieuwe collega's te kunnen vinden, maar ook om goede collega's te kunnen behouden, was het goed om te luisteren naar hun ervaringen, behoeftes en adviezen. Dit maakte de bijeenkomst naast voedzaam ook enorm waardevol voor de toekomst van de SVOL.

* Willem Angel, Sandra Damhuis, Erwin Denissen, Bas Frankema, Herma Franssen, Jolande Hendrikse, Suzan Mateboer, Jerry Thuis en Liesbeth Vredeveld.



'IK GEEF GRAAG MIJN MENING'

Praten over onderwijs kan natuurlijk niet zonder leerlingen aan het woord te laten.

Aan het woord is Robyn Beekman, leerling uit 5 vwo.

Voor haar is de sfeer op een school en in een klas belangrijk, maar vooral ook de oprechte interesse die mensen in elkaar hebben. 'Als je op een open en prettige manier met je klasgenoten en leraren praat, is het ook mogelijk om je mening te geven en de discussie aan te gaan. En dat doe ik graag. Je kunt niet zomaar alles zeggen en als ik een ander iets hoor zeggen waarvan ik vind dat hij of zij daarmee een grens overschrijdt, dan zeg ik daar iets van.'

Wat opvalt bij Robyn is de manier waarop zij zich kleedt. 'Ik kleed me niet mainstream en kies graag kleding waarin ik me prettig voel en die er netjes uitziet. De dingen die ik draag koop ik voor het grootste deel bij de kringloopwinkels. Ze weten écht niet wat ze daar verkopen. Ik koop daar kleding en accessoires voor heel weinig geld terwijl ze in de gewone winkels voor soms wel het tiendubbele geprijsd zijn. Op die manier kan ik meer geld besteden aan kleding en draag ik ook mijn steentje bij aan het milieu.'

School is hard werken, zeker als je in alles perfectionistisch wil zijn en naast school ook nog zoveel hobby's hebt. 'Ik zing, ik dans, ik roei en ook fotografie is een hobby van me. Ik heb privé-zangles en af en toe zing ik tijdens bijvoorbeeld de podiumweek en ik heb opgetreden in de Hanzeborg. Dansen doe ik bij de Kubus en met de dansgroep heb ik opgetreden bij het BKL-gala. Ik roei bij Pontos, ben lid van de activiteitencommissie en ik roei ook landelijke wedstrijden alhoewel dat er niet zoveel zijn. Oh ja, en ik loop 1 à 2 keer per week hard, maar dat vind ik eigenlijk geen hobby.'

Haar toekomst ziet Robyn bij een modetijdschrift waar zij dan werkzaam zal zijn als journalist. 'Ik wil na het behalen van mijn diploma Nederlandse taal en cultuur gaan studeren. Als minor kies ik dan journalistiek en wil ik graag over mode schrijven.'



“WE HEBBEN IN NEDERLAND LANGE TIJD VRIJ ‘STAR’ ONDERWIJS GEHAD”

Anneke Leeuwe-Tak is voorzitter van de Raad van Toezicht van de SVOL. We spreken met haar over deze functie. Om te beginnen: wat zijn de taken van de Raad van Toezicht nu eigenlijk?

“Ten eerste zijn we werkgever: wij benoemen het bestuur. Voor de SVOL is dit één persoon, de bestuurder Barry Lommen. Maar onze belangrijkste taak is – zoals de naam al zegt – toezicht houden. Dat betekent niet dat we continu alles controleren, maar wel dat we goed op de hoogte willen en moeten blijven van wat er zoal in en om de scholen gebeurt. Dan gaat het om informatie over financiën, maar ook over onderwijsbeleid of het functie-bouwwerk. In het bijzonder financiële gegevens kunnen heel complex zijn en bovendien hebben we het over heel veel informatie. Daarom is het belangrijk dat we regelmatig rapportages ontvangen.

dit ook meer en meer. Transparantie wordt steeds vanzelfsprekender, niet alleen op het gebied van onderwijs. Informatie wordt steeds toegankelijker.

Daarnaast heeft de raad van toezicht een adviserende taak: Hoe gaan we het onderwijs aanpakken? Welke gevolgen hebben bepaalde keuzes die we als stichting maken? Hierover overleggen we regelmatig met de bestuurder. Ook bij bijzondere, nare of onverwachte gebeurtenissen – elke school krijgt hier helaas af en toe mee te maken – kan de raad gevraagd of ‘ongevraagd’ advies geven. Zo kan het zijn dat er naar aanleiding van berichten in de media actie ondernomen moet worden. In die gevallen heb ik vaak intensief contact met de bestuurder.

De raad van toezicht is breed samengesteld en bestaat uit mensen met expertise op verschillende terreinen. Vanuit onze (vak)achtergrond kennen we veel ins en outs van ons aandachtsgebied: zo zijn er binnen de raad twee leden met veel financiële kennis, maar ook is er iemand met brede kennis van juridische zaken en een lid heeft veel verstand van en ervaring met huisvesting. Ook op het gebied van onderwijs hebben we twee mensen die goed ingevoerd zijn in de onderwijsproblematiek. Om onze taak zo goed mogelijk uit te voeren volgen we bovendien cursussen binnen ons aandachtsgebied, maar ook op het gebied van onze rol als toezichthouder. Want hoe houd je eigenlijk goed toezicht? Je kunt uiteindelijk niet alles controleren.

Onderwijs beter maken

Van origine ben ik een onderwijzersmens. Ik heb lang voor de klas gestaan – ik ben neerlandica – maar heb ook op veel andere plekken in het onderwijs en in onderwijsorganisaties gewerkt. Daarnaast heb ik een eigen trainingsbureau op het gebied van taal en communicatie. En sinds 1 januari van dit jaar maak ik deel uit van de monitoringscommissie ‘Naleving code goed onderwijsbestuur’ van de VO-raad. Dat is voor mij nog een manier om me op de hoogte te houden van de ontwikkelingen op onderwijsgebied en onderwijsbestuur.

We hebben in Nederland lange tijd vrij ‘star’ onderwijs gehad, maar de behoeften binnen de maatschappij verander-

ren continu. We moeten ons best doen om de aansluiting met het vervolgonderwijs en de arbeidsmarkt zo optimaal mogelijk te houden. Daarbij kijk je natuurlijk ook naar de regionale behoefte aan arbeid. We zien dat een groot aantal schoolverlaters uiteindelijk in de regio werk zoekt. Daar moeten we op inspelen. Een goed voorbeeld van de manier waarop we dat nu al doen is de samenwerking tussen het mbo-college en het Vakcollege op de Arcus.

Ik ben altijd bezig met de vraag: Hoe krijgen we het onderwijs nog beter? Hoe kun je de leerlingen intrinsiek motive-

ren, dus hoe kun je leerlingen zo ver krijgen dat ze willen leren? Hoe schep je de voorwaarden om dat mogelijk te maken? De tijd dat je als docent na je opleiding de deur van de klas achter je dichttrok en jaar na jaar dezelfde methodes gebruikte, is voorbij. De ontwikkelingen gaan steeds sneller en daar moet je als docent – maar ook als school – op inspelen. Wat ik vooral heel belangrijk vind, is dat je in gesprek met elkaar blijft gaan. Ga bij elkaar kijken, vraag elkaar om advies. Je zult merken dat er vaak niet slechts één methode is die werkt, maar dat er heel veel verschillende manieren zijn om iets aan te pakken.’

Agenda

AGENDA

Wat gebeurt er allemaal in april en mei?

05-04	Presentatieavond sector- en profielwerkstukken	SGL
05-04	Expositie Kunstvakken	SGL
11-04	Raad van Toezicht	
12-04	Bijeenkomst SVOL met Bedrijfskring Lelystad	
13-04	Gemeenschappelijke ouderavond SVOL	
14-04	Bandavond Underground 4/5 h/v en 6v	ISG Arcus
15-04	Excursie Amsterdam 5v KuA/Latijn	ISG Arcus
19-04	Rietlanden's Got Talent (@ Underground)	De Rietlanden
19-04	Avondje Klassiek	SGL
20-04	Excursie Gent 4vwo en Excursie Archeon 1h/a/g	ISG Arcus
21-04	Excursie Valkenburg 2 havo/vwo	ISG Arcus
21-04	CKV-dag	SGL
22-04	Prom	De Rietlanden
25-04 – 06-05	Meivakantie	



Maar dat is slechts één van de manieren waarop we van zaken op de hoogte blijven. Ons primair contact is met de bestuurder, hij is in principe altijd aanwezig als de raad vergadert. We overleggen ook twee keer per jaar met de GMR, doen werkbezoeken op de scholen, gaan in gesprek met de rectoren en kunnen informatie opvragen bij bijvoorbeeld de onderwijsinspectie.

Toezicht houden is niet vrijblijvend. Je hebt als school een plicht naar de maatschappij, je moet je willen en kunnen verantwoorden over het onderwijs dat je aanbiedt, over het beleid dat je voert, over het geld dat je uitgeeft – het gaat tenslotte over gemeenschapsgeld. De overheid eist



Op de Barrycaden

DE HALVE WAARHEID

Als bestuurslid van het Platform Theoretische Leerweg heb ik deelgenomen aan een studiereis naar de Verenigde Staten. Daar hebben we een aantal *charter schools* bezocht die vernieuwend onderwijs aanbieden.

Ik was zeer onder de indruk van het leer-, maar met name ook van het leefklimaat op deze scholen. Hoe leerlingen met elkaar omgingen. Hoe docenten met leerlingen omgingen. Hoe docenten samen leerden. Hoe leerlingen samen leerden. Het sociale vangnet op deze scholen was groot, evenals de ruimte die leerlingen in deze scholen konden nemen en krijgen voor hun eigenheid.

Dat sociale vangnet ging best ver. Op de scholen die wij bezocht hebben kreeg 50 procent van de leerlingen op school te eten. Een docent vertelde mij dat er leerlingen waren die, als ze vrijdag na school naar huis gingen, tot maandag niets te eten kregen. Je kon aan de leerlingen op die scholen zien dat ze enorm gemotiveerd waren. Dit was immers hun kans om zich te onttrekken aan hun sociale omstandigheden en nog iets van hun leven te maken. Ook voor onze leerlingen geldt dat zij benadeeld kunnen worden door de sociale omstandigheden waarin zij verkeren en vormt hun schooltijd de brug naar de kans op een ander of beter leven.

Ik zag scholen waar enorm veel aandacht was voor elkaar. Waar leerlingen werkelijk zichzelf konden zijn en sociale vaardigheden een belangrijk onderdeel waren van het onderwijs. Ook was er veel aandacht voor dingen die buiten de school spelen, zoals fundraising voor goede doelen en projecten op het gebied van duurzaamheid. Op deze manier brachten ze de samenleving weer binnen in de school en gingen zij tegelijk die buitenwereld in. Er was een duidelijke verbinding met de maatschappij.

Wat voor mij het allerbelangrijkste was: dit was op deze scholen allemaal heel normaal. Je zorgde voor elkaar, had respect voor elkaar, gaf elkaar de ruimte en stond altijd in verbinding met de wereld om de school heen.

Tijdens een conferentie over 21^{ste} -eeuwse vaardigheden, waar ook ik aanwezig was, sprak filosoof en onderwijskundige Gert Biesta. Hij zei, en dat was wel opmerkelijk op een conferentie die toch vooral het belang van de 21^{ste} -eeuwse vaardigheden hoog in het vaandel had staan, dat deze vaardigheden slechts de halve waarheid zijn.

Al tijdens mijn opleiding op het conservatorium leerde ik over de primaire taken van het onderwijs: kwalificatie en socialisatie. Gert Biesta voegt daar het enorme belang van persoonsvorming aan toe. Ik denk dat hij gelijk heeft en mijn reis naar de scholen aan de andere kant van de oceaan liet mij zien hoe belangrijk die andere helft van de waarheid is.

Als je leerlingen niet leert om te gaan met essentiële waarden van de democratie, niet leert voor zichzelf en anderen op te komen en te zorgen, niet leert om aandacht te hebben voor het voortbestaan van onze aarde, dan heeft aandacht voor 21^{ste} -eeuwse vaardigheden en het onderwijs van leerlingen in de 21^{ste} eeuw weinig zin. Het kan en moet samen.

Barry Lommen